

378.147(082)

T.78

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 4

**Трудова та професійна
підготовка молоді:
проблеми та шляхи
їх розв'язання**

площин проєкцій. Учні відповідають: "Необхідно дивитися на даний елемент за таким напрямком". Питання: "Як же повинна бути розташована площина проєкцій?" Відповідь: "Паралельно розглянутої частини деталі і перпендикулярно напрямку проєктування". Потім виникає ряд питань: як сполучити цю площину і зображення на ній із площиною креслення, де розташувати цей вид, як довідатися, що це за проєкція. Учні успішно відповідають на поставлені питання. В останньому завданні, діти роблять висновок, що таке додатковий вид.

Отже, процес рішення задачі є обов'язковою об'єктивною умовою розвитку мислення людини, умовою удосконалювання його пізнавальної діяльності.

Є.О. Євстігнєєв

м. Кривий Ріг

ЗАГАЛЬНОТЕХНІЧНА ПІДГОТОВКА, ЯК ЕЛЕМЕНТ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Зміст загальнотехнічної підготовки, як елемента вищої освіти, повинен, передусім, визначатися цілями навчання у вищій школі, зокрема – формуванням творчої особистості сучасного фахівця, який володіє широким науково-професійним світоглядом і підготовлений до суспільного життя. Сучасність ставить завдання щодо формування гнучких функцій фахівця в будь-якій галузі суспільної праці, що потребує в процесі професійної підготовки засобу мислення, яке забезпечує пізнавальну самостійність, пошукові вміння на високому рівні узагальнення, уміння застосовувати знання у нестандартних ситуаціях, включаючи їх до нових систем для розширення границь пізнання.

Загальнотехнічні дисципліни вивчають процеси, які відбуваються в більшості технічних систем, які мають різноманітні функції, тобто розглядають фундаментальні положення, загальні теорії та методи досліджень, які можуть бути застосовані до широкого арсеналу технічних пристроїв.

Загальнотехнічні дисципліни виконують інтегруючу функцію, з'єднуючи на основі загальності предмету і методу комплекси технічних дисциплін. Загальнотехнічна підготовка служить проміжною ланкою між загальноосвітньою та спеціальною підготовкою, відносячись одночасно і до того і до іншого.

Тому при засвоєнні загальнотехнічних дисциплін спираються на знання, одержані студентами в процесі вивчення загальноосвітніх предметів, і в свою чергу, загальнотехнічна підготовка виступає базою для оволодіння спеціальних технічних знань.

В концепцію вивчення загальнотехнічних дисциплін входять наступні питання:

1. Загальні відомості про техніку, як одну з важливих сфер діяльності.
2. Вивчення основних функціональних органів технічних систем.
3. Ознайомлення з принципами дії і будовою знарядь праці, машин і технічних систем.
4. Визначення ролі техніки в житті суспільства, створенні матеріально-технічної бази виробництва.
5. Практичне застосування техніки в різних галузях народного господарства.
6. Історія і основні тенденції розвитку техніки.

Досліджуючи проблему підготовки вчителів трудового та професійного навчання до загальнотехнічних предметів можна віднести: технологію конструкційних матеріалів, теоретичну механіку, креслення, технологію машин та механізмів, опір матеріалів, деталі машин, гідравліку та гідравлічні машини, теплотехніку і електротехніку.

Загальнотехнічні дисципліни повинні створювати фундамент для засвоєння спеціальних знань, тобто таких, які виступають з'єднуючою ланкою між предметами фізико-математичного і спеціально-технічного циклу.

Вища освіта по суті справи є формою професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, і головна задача навчання у вищому навчальному закладі складається з підготовки фахівців для виконання певного виду професійної діяльності.

Випускники інженерно-педагогічних факультетів викладають в школі всі різноманітності трудового навчання: праця в молодших класах, технічна праця – в середніх, професійне навчання – в старших.

В зв'язку з вимогами сучасної школи вчитель трудового навчання повинен бути фахівцем широкого профілю. Він повинен знати зміст, ідеї та принцип побудови шкільних програм і учбової літератури; мати чітке уявлення про зміст і характер роботи вчителя по плануванню, організації та матеріального забезпечення всіх видів занять по трудовому навчанню; досконало володіти методикою їх викладання; уміло організовувати роботу, спрямовану на розвиток технічного мислення учнів; уміти використовувати на уроках знання з основ наук; уміти ефективно застосовувати сучасні прилади праці; уміти працювати на металоріжучих та столярних верстатах; мати кваліфікаційні розряди, права на керування автомобілем, трактором, уміти читати і складати всілякі креслення та схеми; уміти обладнати шкільні майстерні і знати та дотримуватися

охорони праці та безпеки життєдіяльності; знати методику шкільного експерименту.

Загальнотехнічна підготовка дозволяє майбутнім вчителям орієнтуватися в загальних закономірностях технічних об'єктів і приладів, знати перспективи розвитку техніки, закладає фундамент для розвитку здібностей по раціоналізаторству та винахідливості. Вона сприяє розумінню студентами значення науки в розвитку техніки і самого виробництва, а також формування у них навичок ефективної праці при найменших затратах фізичних та розумових сил. Загальнотехнічна підготовка дає можливість швидко орієнтуватися в умовах сучасного виробництва, постійно підвищувати свою кваліфікацію і створює передумови для професійної мобільності фахівця.

Отже, вивчення предметів загальнотехнічного циклу передбачає застосування конструкторських здібностей, відкриває великі можливості для розвитку творчої активності студентів. Підготовка вчителя праці буде ефективною, якщо знання, вміння та навички, здобуті в процесі засвоєння загальнотехнічних дисциплін, будуть виступати як цілісна система, спрямована на розкриття основних науково-технічних ідей, законів, закономірностей, понять в їх органічній єдності та на розвиток творчого мислення і самостійності в їх професійно-педагогічній діяльності.

Загальнотехнічні знання, які включають в себе знання технічних законів будови і принципу дії механізмів та машин, способів керування ними, а також основ конструювання складальних одиниць, дають можливість випускнику добре орієнтуватись у всій системі виробництва.

Н.М. Кушлакова

м. Павлоград

ФОРМУВАННЯ САМОТВЕРДЖУЮЧОЇ ЖИТТЄВОЇ ПОЗИЦІЇ СТУДЕНТІВ

В сучасних умовах утвердження суверенної України пріоритетного значення набувають політичні та соціально-педагогічні аспекти національного відродження.

Одним з найважливіших соціальних інститутів держави, що характеризують рівень розвитку і ступінь зрілості суспільства, є вища школа.

Роль освіти в житті кожної людини, і в цілому держави, неухильно зростає. При чому паралельно спостерігається криза